

HISTORISCHE NOTITIES

In de elfde eeuw gaf koning Willem van Engeland opdracht tot een alomvattende inspectie van zijn koninkrijk. De gegevens werden opgetekend in een groot boek met de titel *Domesday Book*. Dit is een van de gedetailleerdste beschrijvingen van het leven in de middeleeuwen. De meeste historici gaan ervan uit dat zo'n enorme volkstelling op touw werd gezet om belastingen te kunnen opleggen, maar dat is niet zeker. Deze volkstelling is nog steeds in mysteriën gehuld: waarom werd er zo snel toe overgegaan? En waarom zijn sommige plaatsen onverklaarbaar aangemerkt met één enkel Latijns woord, dat 'ontvolkt' betekent? Bovendien kreeg de merkwaardige volkstelling vanwege zijn nauwgezette details bij de bevolking van die tijd een verontrustende bijnaam: *Doomsday Book*, oftewel 'Boek des Oordeels'.

In de twaalfde eeuw kreeg een Ierse katholieke priester, Máel Máedóc, later Sint Malachias genaamd, tijdens een pelgrimstocht naar Rome een visioen. In trance werden hem alle pausen onthuld, die zouden komen tot aan het einde van de wereld. Deze lange reeks van honderdtwaalf pausen – met een cryptische omschrijving erbij – werd opgetekend en veilig bewaard in de archieven van het Vaticaan. Maar het boek verdween, om in de zestiende eeuw weer boven water te komen. Sommige historici denken dat dit opnieuw ontdekte boek een vervalsing is. Hoe dan ook, in de tussenliggende eeuwen zijn de omschrijvingen van alle pausen merkwaardig accuraat gebleken – tot en met het huidige hoofd van de Katholieke Kerk, paus Benedictus xvi. In de profetie van Sint Malachias staat de huidige paus be-

schreven als *De Gloria Olivae*, de Glorie van de Olijf. En de benedictijner orde, waaraan de paus zijn naam ontleent, voert inderdaad de olijftak in zijn wapen. Maar het meest onrustbarende van alles, is, dat paus Benedictus xvi de honderdelfde paus is. Volgens de bizar nauwkeurige profetie eindigt de wereld met de paus die na hem komt.

WETENSCHAPPELIJKE NOTITIES

In de jaren 2006 tot en met 2008 verdween een derde van alle honingbijen in de Verenigde Staten (en een groot deel van Europa en Canada). Vruchtbare bijenkorven bleken plotseling leeg te zijn, alsof de bijen zomaar weggevlogen en nooit meer teruggekomen waren. Deze instorting van de bijenkolonies kreeg de naam CCD, Colony Collapse Disorder. Dit enorme, mysterieuze verlies van bijen veroorzaakte angst en sensationele koppen in de media. Wat was er met de bijen gebeurd?

Op de bladzijden van deze roman krijgen we een antwoord... en griezelig genoeg is het nog waar ook.

Tijdens de laatste vervolging van de Heilige Roomse Kerk zal de Stoel bezet worden door Petrus de Romein, die zijn schapen zal hoeden in woelige tijden: en wanneer hieraan een einde komt, zal de stad van de zeven heuvelen verwoest worden, en de Grote Rechter zal oordelen over zijn volk.
– Profetie van SINT MALACHIAS, 1139

Het vermogen van de mens om zich voort te planten is oneindig veel groter dan het vermogen van de aarde om de mens van voedsel te voorzien.
– THOMAS MALTHUS, *Verhandeling over de beginselen van bevolking*, 1798

Als het bloed in de straten vloeit, is de tijd om te kopen gekomen.
– BARON NATHAN ROTHSCHILD, rijkste man van de negentiende eeuw

VOORJAAR 1086
ENGELAND

Het eerste teken dat ze zagen waren de raven.

Een hele zwerm vloog op toen de wagen met het paard ervoor over het uitgesleten karrenspoor tussen de glooiende gerstvelden reed. Als een zwarte golf verhieven ze zich in de blauwe ochtendlucht en maakten een zwenking. Maar het was anders dan de gebruikelijke vlucht van een zwerm opgeschrikte vogels. De raven tolden rond, doken en kwamen klapwiekend naar beneden tuimelen. Boven de weg botsten ze tegen elkaar op en begonnen uit de lucht te vallen. Ze ploften op de grond en braken hun vleugels en snavels. Stuiptrekkend en zwakjes met hun vleugels fladderend lagen ze op het karrenspoor.

Maar het meest verontrustende van alles was de stilte waarmee het gebeurde.

Geen gekras, geen geschreeuw.

Alleen wanhopig gefladder – daarna zachte plofgeluiden van gevederde lijfjes op de harde aarde en gebroken stenen.

De voerman sloeg een kruis en liet de wagen langzamer rijden. Met zware oogleden van vermoeidheid keek hij naar de hemel. Het paard wierp het hoofd omhoog en snoof in de koude ochtendlucht.

‘Doorrijden,’ zei de man die met hem meereed. Martin Borr, de jongste van de koninklijke lijkschouwers, was hier op geheim bevel van koning Willem naartoe gezonden.

Martin hulde zich dieper in zijn mantel en dacht aan de met was verzegelde brief, gestempeld met het koninklijke grootzegel. Gebukt onder de kosten van de oorlog had koning Willem grote aantallen ambtenaren het land ingestuurd om een overzicht te krijgen van de landerijen en bezittingen in zijn koninkrijk en om een correcte schatting te kunnen maken van de belasting die men de kroon verschuldigd was. Deze immense inventarislijst werd door één enkele geleerde verzameld en in een cryptisch soort Latijn opgetekend in een gigantisch boek, het *Domesday Book* genaamd.

Althans, zo zei men.

Er waren ook lieden, bij wie het vermoeden rees dat er een andere reden aan die enorme landinspectie ten grondslag lag. Zij vergeleken het met de beschrijving van het laatste oordeel in de Bijbel, waarin God de rekening

opmaakt van alle daden van de mensheid die in het Boek des Levens staan geschreven. Fluisterend betitelde men het boek met deze grote volkstelling als het 'Boek des Oordeels'.

En zij zaten dichter bij de waarheid dan iedereen vermoedde.

Martin had de verzegelde brief gelezen en hij had de eenzame schrijver bezig gezien, die de verslagen van de koninklijke ambtenaren nauwgezet in het grote boek opschreef. En op het laatst had hij ook gezien dat de geleerde één Latijns woord in rode inkt neerkrabbelde.

Vastatus.

Ontvolkt.

Veel gebieden waren met dit woord aangeduid; het betekende dat die landstreken verwoest waren door oorlogen en plunderingen. Maar twee daarvan waren geheel in rode inkt ingeschreven. Eén ervan beschreef een eenzaam eiland tussen Ierland en Engeland, vlak voor de Engelse kust. Martin kwam nu bij de andere plaats aan, om daar in opdracht van de koning onderzoek te doen. Hij had geheimhouding moeten zweren en drie mannen meegekregen om hem bij te staan. Zij reden op hun eigen paarden achter de wagen aan.

De voerman trok even aan de teugels om het trekpaard, een reusachtige vos, sneller te laten lopen. De wielen van de wagen rolden over de stuip-trekkende vogels heen en verpletterden hen. Het bloed spatte in het rond.

Eindelijk bereikte de wagen een heuveltop. Voor hen lag een breed, welvarend dal met een dorp. Aan de ene kant stond een stenen herenhuis en aan de andere kant een kerk met een spitse toren. De rest van het gehucht bestond uit een aantal cottages met rieten daken en langgerekte huizen, en hier en daar houten schaapskooien en duiventillen.

'Deze plaats is vervloekt, heer,' zei de voerman, 'let op mijn woorden. Deze plaats is niet door de pokken getroffen.'

'Daarom zijn we hier, om dat te onderzoeken.'

Vijf kilometer terug was de steile weg afgezet door het leger van de koning. Niemand mocht erdoor, maar dat had niet verhinderd dat de geruchten over de vreemde sterfgevallen zich verspreidden naar de naburige dorpen en boerenhoeven.

'Vervloekt,' mompelde de man nog eens en liet zijn wagen de weg naar het dorp afrijden. 'Ik heb horen zeggen dat deze landen ooit aan de heidense Kelten hebben toebehoord. Dat de heidenen ze als heilig beschouwden. In de bossen van de hooglanden verderop zijn hun stenen nog te vinden.'

Hij wees met zijn broodmagere arm naar de bosrijke heuvels, die hoog tegen de hemel afstaken. De nevels die boven die bossen hingen verander-

den het groen van de bomen in sombere grijze en zwarte tinten.

‘Zij hebben deze plek vervloekt, zeg ik u. Ze hebben onheil afgeroepen over degenen die het kruis dragen.’

Martin Borr wees dat soort bijgelovigheid van de hand. Hij was tweëndertig, had bij de grote geleerden van Rome tot Groot-Brittannië gestudeerd en was hier met deskundigen naartoe gekomen om de waarheid boven water te krijgen.

Martin draaide zich om en wenkte de anderen dat ze vooruit moesten rijden naar het dorp. Het trio ging er in galop vandoor. Elk van hen kende zijn taak. Martin volgde wat langzamer, om alles wat hij passeerde te bestuderen en te beoordelen. Het dorp in dit afgelegen dal in de hooglanden heette Highglen en was plaatselijk beroemd om zijn aardewerk. Het werd vervaardigd van leem en klei die uit hete bronnen werden gehaald. Deze droegen bij tot de mist die over de hoger gelegen wouden lag. Men zei dat hun eestmethode in de pottenbakkersoven en de samenstelling van de klei waarmee de pottenbakker werkte een streng bewaard geheim waren, alleen bekend bij het gilde hier.

En nu was dat voor altijd verloren gegaan.

De wagen rolde langzaam verder en kwam langs nog meer graanvelden: rogge, haver, bonen en rijen met groenten. Sommige akkers vertoonden tekenen van recente oogst, terwijl andere in brand gestoken leken te zijn.

Hadden de dorpsbewoners een vermoeden van de waarheid gehad?

Terwijl de wagen verder het dal inreed, verschenen er schaapskooien, omheind met hoge heggen die de gruwelen daarbinnen half aan het oog onttrokken. Het hoog opgeschoten gras van de weilanden was bezaaid met wollige hopen, de opgezwollen lijken van honderden schapen. Dichter bij het dorp waren ook varkens en geiten te zien, die dood neergevallen waren. Ze lagen languit en hadden diep ingevallen ogen. Iets verder, op een akker, was een zware os ingestort, nog vastgebonden aan zijn ploeg.

Toen de wagen de dorpsweide bereikte, bleef het stil. Geen hondengeblaf begroette hen, geen hanengekraai, geen balkende ezel. De kerkklok werd niet geluid en niemand riep de vreemdelingen die het dorp binnenkwamen, een welkom toe.

Een diepe stilte was over deze plaats neergedaald.

Zoals ze zouden ontdekken, lagen de meeste doden nog in hun huizen, op het laatst te zeer verzwakt om zich naar buiten te wagen. Eén lichaam slechts lag languit voorover op de dorpsweide, niet ver van de treden naar het herenhuis. Het lag daar, alsof het zojuist gevallen was, misschien gestruikeld over de treden, waarbij de nek was gebroken. Maar zelfs vanaf de hoge wagen merkte Martin op hoe uitgeteerd het lichaam was, vel over

been. De holle ogen waren in de schedel weggezakt, de ledematen graatmager.

Dit was dezelfde uitgemergeldheid als bij de dieren van het veld. Het leek alsof het hele dorp belegerd en uitgehongerd was.

Er naderde hoefgekletter. De ruiter bleef naast de wagen staan. 'De graanschuren zijn allemaal vol,' zei hij en veegde zijn stoffige handen aan zijn broek af. De lange, getekende man, die Reginald heette, had veldtochten van koning Willem in het noorden van Frankrijk geleid. 'Ik heb ook ratten en muizen in de voorraden gevonden.'

Martin keek hem even van terzijde aan.

'Net zo dood als al het andere. Precies als op dat vervloekte eiland.'

'Maar nu heeft die verwoesting onze kusten bereikt,' mompelde Martin. 'Het is ons land binnengedrongen.'

Om die reden waren zij hier allemaal naartoe gestuurd, werd de weg naar het dorp bewaakt en had hun groep een zware eed van geheimhouding moeten zweren.

'Girard heeft een goed lijk voor je gevonden,' zei Reginald. 'Verser dan de meeste. Een jongen. Hij heeft hem in de smidse gelegd.' Hij wees met zijn zware arm naar een houten schuur met een schoorsteen.

Martin knikte en klom van de wagen. Hij moest volledig uitsluitel krijgen en daar was maar één manier voor. Als lijkschouwer van de koning was het zijn taak om aan de hand van de lijken de waarheid aan het licht te brengen. Hoewel hij het bloederigste werk voorlopig aan die Franse slager overliet.

Martin liep naar de openstaande deur van de smidse, waar Girard voorovergebogen met zijn rug naar de koude smeltoven stond. De Fransman had als chirurgijn in het leger van koning Willem gediend, had ledematen afgezet en zijn best gedaan om soldaten in leven te houden.

Girard had een tafel in het midden van de smidse leeggemaakt en de jongen al uitgekleed en op de tafel vastgebonden. Martin staarde naar de bleke, uitgemergelde gestalte. Zijn eigen zoon was ongeveer even oud, maar door de manier waarop deze arme jongen was gestorven leek hij verschrompeld en veel ouder dan acht of negen jaar.

Terwijl Girard zijn messen klaarlegde, onderzocht Martin de jongen wat nader. Hij kneep in de huid en merkte op dat er geen vet meer onder zat. Hij bekeek de gesprongen lippen, de schilferige plekken met haarverlies, de opgezwollen enkels en voeten, maar hij liet vooral zijn handen over de naar voren stekende botten gaan, alsof hij met zijn vingers een landkaart probeerde te lezen: de ribben, de kaken, de oogkassen en de heupen.

Wat was hier gebeurd?

Het werkelijke antwoord lag veel dieper, wist Martin.

Girard kwam met een lang zilveren mes naar de tafel. ‘Zullen we maar aan het werk gaan, *monsieur*?’

Martin knikte.

Een kwartier later lag het lijk van de jongen als een geslacht varken op de tafel. De huid, die opengesneden was vanaf het kruis tot aan de keel, was afgestroopt en vastgepind op de houten tafel.

De ingewanden lagen strak opgerold in de bloederige buikholte, roze en opgezwollen. Onder de ribben pulde een bruinachtig gele lever naar buiten, té groot voor zo’n klein iemand, die was weggekwijnd tot alleen maar bot en kraakbeen.

Girard stak zijn handen in de buik van de jongen. Zijn handen verdwenen in de glibberige holte.

Martin, die aan de andere kant stond, raakte zijn voorhoofd aan en vormde met zijn mond een stil gebed om vergeving voor deze lijken schennis. Maar de jongen kon hen geen absolutie schenken, het enige wat zijn lichaam kon doen was hun grootste vrees bevestigen.

Girard haalde de maag van de jongen naar buiten, die er wit en rubberachtig uitzag. Er zat een opgezette paarse milt aan vast. Met een paar halen van zijn mes maakte de Fransman het deel los dat aan de darmen vastzat en liet het op de tafel vallen. Met een volgende beweging van het mes legde hij de maag open. Een dik, groen mengsel van onverteerd brood en graan stroomde eruit als een bedorven hoorn des overvloeds.

Er steeg een zware lucht van rotting uit op. Martin bedekte zijn neus en mond – niet vanwege de stank, maar vanwege de gruwelijke waarheid.

‘Doodgehongerd, dat is duidelijk,’ zei Girard. ‘Maar die jongen is doodgehongerd met een volle maag.’

Martin kreeg het er koud van en deed een stap achteruit. Het bewijs lag voor hen. Om er helemaal zeker van te zijn zouden ze ook anderen moeten onderzoeken, maar de sterfgevallen leken identiek te zijn aan die op het eiland, dat in het *Domesday Book* eveneens met rode inkt was aangeduid. *Ontvolkt.*

Martin staarde naar de ontwijde jongen. Hier lag de geheime reden van de grote landinspectie: om dit verderf in het vaderland op te sporen en uit te roeien, voor het zich verspreidde. Net als op het eenzame eiland leken deze overleden mensen goed gegeten te hebben en toch de hongerdood te zijn gestorven. Het voedde hen niet, ze teerden alleen maar weg.

Martin had behoefte aan frisse lucht. Hij keerde de tafel de rug toe en liep uit de schaduw de zonneschijn in. Hij keek naar de glooiende, groene, vruchtbare heuvels. Een windvlaag streek als een kam door de akkers met

gerst, haver, tarwe en rogge. Voor zijn geestesoog zag hij een man die in de oceaan dreef, stervend van de dorst, met water om zich heen, maar niet in staat om ervan te drinken.

Dit was net zoiets.

Martin huiverde in het bleke zonnetje, hij wilde hier zo snel mogelijk vandaan.

Aan de andere kant van de dorpsweide werd geroepen. Een geheel in het zwart geklede gestalte stond voor de ingang van de dorpskerk. Eventjes was Martin bang dat het Magere Hein zelf was, maar de gestalte zwaaide naar hem, waardoor het drogbeeld verdween. Het was abt Orren, hoofd van de Abdij van Kells in Ierland, die ook deel uitmaakte van de groep.

‘Kom hier eens kijken!’ riep de abt.

In een soort onbewuste reflex stak Martin de dorpsweide over. Hij wilde niet meer naar de smidse terug. Girard zou zich wel over de jongen ontfemen. Hij liep de treden op en voegde zich bij de katholieke monnik.

‘Wat is er, Eerwaarde?’

De man draaide zich om en liep de kerk binnen. ‘Godslasterlijk, zoals deze plaats ontwijd is!’ briepte de Ierse abt. ‘Geen wonder dat ze allemaal zijn weggevaagd.’

Haastig liep Martin achter de abt aan, het zeer eenvoudige kerkje binnen. Die man was mager als een geraamte, hij leek wel een geest in zijn veel te grote reismantel. Van hen allen was hij de enige die het eiland voor de kust van Ierland had bezocht en de ontvolking daar had gezien.

‘Heeft u gevonden wat u zocht?’ vroeg Martin.

De abt gaf geen antwoord en liep verder. Martin had geen andere keuze dan hem te volgen. Het interieur was somber en naargeestig. De vloer was van ruwe aarde, bedekt met stro. Er stonden geen banken, het dak was laag en had zware steunbalken. Het enige licht viel door twee hoge, smalle ramen achter in de kerk. Ze wierpen stoffige strepen licht op het altaar, dat uit één platte, rechthoekige steen bestond. Er had een altaarkleed over de ruwe steen gelegen, maar het was weggetrokken en op de grond gegooid, waarschijnlijk door de abt tijdens zijn onderzoek.

Abt Orren liep naar het altaar en wees met een van woede trillende arm naar de ontblote steen. ‘Godslasterlijk is het,’ zei hij opnieuw, ‘om zulke heidense symbolen in het Huis van de Heer te kerven.’

Martin kwam bij hem staan en boog zich over het altaar. Er stonden inscripties in van zonnebundels en spiralen, cirkels en vreemde verknoopte vormen, onmiskenbaar heidens allemaal.

‘Waarom hebben die vrome mensen zo’n zonde begaan?’

‘Ik denk niet dat het de bewoners van Highglen zijn geweest,’ zei Martin.

Hij streek met zijn hand over het altaar. Onder zijn vingertoppen voelde hij hoe oud en versleten deze inscripties waren. Heel oud, dat was duidelijk. Martin dacht terug aan de woorden van de voerman dat deze plek vervloekt was, dat het voor de oude Keltische bevolking heilige grond was en dat hun reusachtige stenen nog terug te vinden waren in de nevelige wouden van de hooglanden.

Martin ging weer rechtop staan. Een van die stenen moest naar High-glen gesleept zijn, om daar in de dorpskerk als altaar te dienen.

‘Als het niet de mensen van hier zijn geweest, die dat gedaan hebben, hoe verklaar je dit dan?’ vroeg de abt, die naar de muur achter het altaar liep en met een weids gebaar naar een grote tekening wees. Die was daar recentelijk aangebracht en naar de bruinrode kleur te oordelen, mogelijkkerwijs met bloed. Het was een afbeelding van een cirkel met een kruis erin.

Martin had dergelijke tekens op grafstenen en oude ruïnes zien staan. Het was een heilig symbool van de Keltische priesters.

‘Een heidens kruis,’ zei Martin.

‘Hetzelfde hebben we op dat eiland gevonden. Het stond op alle deuren.’

‘Maar wat betekent het?’

De abt betastte het zilveren kruis om zijn eigen hals. ‘Het is zoals de koning vreesde. De slangen die Ierland teisterden en die door Sint Patrick van ons eiland zijn verjaagd, zijn op deze kusten geland.’

Martin wist dat de abt niet de echte slangen van het veld bedoelde, maar de heidense priesters, die een staf droegen met een gekrulde slang aan de bovenkant, de druïden van het oude Keltische volk. Sint Patrick had de heidenen in Ierland bekeerd of hen eruit verdreven.

Maar dat was al zes eeuwen geleden.

Martin draaide zich om en keek door de deur naar het uitgestorven plaats-

je. Girards woorden galmden na in zijn hoofd. *De jongen is met een volle maag de hongerdood gestorven.*

Het was volstrekt absurd allemaal.

Achter hem mompelde de abt: 'Alles moet worden verbrand en de aarde met zout bestrooid.'

Martin knikte, maar vanbinnen groeide zijn bezorgdheid. Zou het vuur datgene wat hier gewrocht was, wel kunnen verdelgen? Hij wist het niet zeker, maar één ding wist hij wel.

Dit was nog niet voorbij.

HEDEN

8 OKTOBER, 23.55 UUR

VATICANSTAD

Pater Marco Giovanni hield zich schuil in een donker woud van steen.

Massieve marmeren zuilen ondersteunden het dak van de Sint Pieter en scheidden het grote vloeroppervlak af van de kapellen, bogen en nissen. De werken van de grote meesters vulden de gewijde ruimte: de *Pietà* van Michelangelo, de *Baldacchino* van Bernini, het bronzen standbeeld van de *Heilige Petrus op de Troon*.

Marco wist dat hij niet alleen was in dit stenen woud. Er werd op hem gejaagd, er lag iemand op de loer, hoogstwaarschijnlijk achter in de kerk.

Drie uur geleden had hij een boodschap van een collega-archeoloog ontvangen die ook in dienst was van de Kerk, zijn vroegere mentor aan de Gregoriaanse Universiteit te Rome. Deze had hem gezegd dat ze elkaar hier om middernacht zouden ontmoeten.

Maar het was een val, zo bleek.

Met zijn rug tegen een pilaar geleund drukte Marco een hand onder zijn linkerarm om het bloed te stelpen dat langs zijn zij liep. Er zat een snee tot op zijn ribben en het warme bloed droop langs zijn vingers. In zijn andere hand hield hij het bewijsstuk omklemd dat hij nodig had. Het was een zeer oud leren zakje, niet groter dan een beursje voor munten.

Toen hij zich bewoog om in het schip van de kerk te kunnen kijken, vloeide er nog meer bloed. Het spetterde op de marmeren vloer. Hij kon niet langer wachten, dan zou hij te veel verzwakken. Stilletjes biddend zette hij zich tegen de pilaar af en vluchtte het donkere schip door, naar het pauselijk altaar. Bij elke stap voelde hij een steek in zijn zij. Maar hij was niet met een mes gestoken. Nadat hij zijn zij had opengehaald, had de pijl zich in de kerkbank naast hem geboord. Het was een kort, stomp, zwart

wapen, afgeschoten door een stalen kruisboog. Vanuit zijn schuilplaats had Marco er goed naar gekeken. Aan de basis ervan zat een kleine, roodgloeiende diode, als een vurig oog in het donker.

Niet wetend wat hij anders moest doen, vluchtte Marco weg, terwijl hij zijn bovenlichaam diep gebukt hield. Hij beseftte dat hij waarschijnlijk zou sterven, maar het geheim dat hij bij zich droeg was belangrijker dan zijn eigen leven. Hij moest lang genoeg zien te overleven om de achterste uitgang te bereiken, iemand van de patrouillerende Zwitserse Garde te zoeken en de Heilige Stoel in te lichten.

Pijn en angst negerend rende hij verder.

Recht voor hem lag het pauselijk altaar. De bronzen baldakijn erboven, ontworpen door Bernini, rustte op gedraaide kolommen. Marco week uit naar de linkerkant en koos voor het dwarsschip aan die kant. Hij kreeg het enorme monument voor Alexander VII en de deur die erachter schuilging in het oog.

Dat was de uitgang naar het Piazza Santa Marta.

Als hij maar...

Een stomp in zijn maag maakte een einde aan alle hoop. Hij hield in en keek naar beneden. Het was geen vuist die hem had geraakt. Er stak een stalen schacht met plastic veertjes uit zijn hemd. Toen hij ademhaalde kwam een uitstralende pijn opzetten. Evenals de eerste pijl had ook deze een vurig gloeiend oog. De diode zat boven op een vierkante kamer aan de basis van de schacht.

Marco wankelde naar achteren. Een bewegende schaduw bij de deur onthulde een gestalte, gekleed in het bontgekleurde uniform van de Zwitserse Garde, vast en zeker een vermomming. De huurmoordenaar liet zijn kruisboog zakken en kwam tevoorschijn uit de verscholen deuropening, waar hij hem had staan opwachten.

Marco trok zich terug naar het altaar en maakte aanstalten om via het schip terug te vluchten. Maar daar zag hij nog een man in het uniform van de Zwitserse Garde. De man bukte zich bij een bank en rukte de pijl die in het hout stak, er uit.

Inmiddels overheerste zijn vrees de pijn in zijn buik. Marco draaide zich om naar de rechterarm van het dwarsschip. Maar ook daar werd hem de weg versperd. Een derde figuur stapte uit de schaduw van een biechthokje en hief zijn kruisboog.

Hij zat in de val.

De basiliek was in de vorm van een crucifix gebouwd en drie van de armen waren nu door sluipschutters geblokkeerd. Er bleef nog maar één richting over waarin hij kon vluchten. Naar de apsis, de top van het kruis. Maar daar liep het dood.

Toch haastte Marco zich naar de apsis.

Voor hem rees de *Zetel van Petrus* op, een enorm verguld monument met heiligen en engelen, die de houten stoel van Petrus droegen. Daarboven was een ovaal venster van albast, dat de Heilige Geest in de vorm van een duif liet zien.

Maar het venster was donker en bood geen hoop.

Marco keerde het venster de rug toe en zocht om zich heen. Links van hem stond de tombe van Urbanus VIII, met het standbeeld van de dood in de vorm van een skelet, dat oprees uit de crypte van de paus om het lot van alle mensen te verkondigen... wellicht ook Marco's eigen einde.

Marco fluisterde in het Latijn: '*Lilium et Rosa.*'

De Lelie en de Roos.

In de twaalfde eeuw had een Ierse heilige, Sint Malachias, een visioen gehad van alle pausen, vanaf zijn eigen tijd tot aan het einde van de wereld. Volgens dat visioen zouden er in totaal honderdtwaalf pausen zijn. Elke paus had een korte cryptische omschrijving gekregen, in het geval van paus Urbanus VIII – die vijf eeuwen na de dood van Malachias was geboren – 'de Lelie en de Roos'. En net als bij de andere voorspellingen klopte die omschrijving precies. Paus Urbanus VIII was in Florence geboren, waarvan het schildwapen de rode lelie was.

Maar het verontrustendste van alles was, dat de huidige paus de op een na laatste van de lijst van Sint Malachias was. Volgens de profetie zou de kerkleider die na hem kwam degene zijn die het einde van de wereld mee maakte.

Marco had nooit in dat soort fantasieën geloofd – maar met zijn vingers om het leren zakje geklemd, vroeg hij zich af hoe dicht ze Armageddon werkelijk genaderd waren.

Voetstappen waarschuwden Marco. Een van de huurmoordenaars kwam naderbij. Hij had slechts tijd voor één handeling.

En hij handelde snel. Terwijl hij het bloed stelpde om geen spoor na te laten, ging hij linksaf, om datgene wat bewaard moest blijven, te verbergen. Toen dat gebeurd was keerde hij terug naar het midden van de apsis. Met geen enkele andere vluchtweg open liet hij zich op zijn knieën vallen en wachtte op de dood. De voetstappen naderden het altaar en hij zag iemand aankomen. De man stopte en keek om zich heen.

Hij was niet een van de moordenaars.

En zelfs geen vreemde.

Marco kreunde toen hij hem herkende, wat de aandacht van de nieuw-aangekomene trok. Verbaasd bleef de man staan en kwam toen haastig naar hem toe.

‘Marco?’

Marco was te zwak om op te staan en kon alleen nog maar staren, een ogenblik lang gevangen tussen hoop en argwaan. Maar de man die naar hem toe kwam snellen was een en al bezorgdheid. Het was Marco’s voormalige leraar, de man die deze nachtelijke ontmoeting had geregeld.

‘Monseigneur Verona...’ zei Marco naar adem snakkend, terwijl hij al zijn verdenkingen liet varen, in het diepe besef dat deze man hem nooit zou verraden. Marco stak een arm op en opende zijn lege hand. Met zijn andere hand omklemde hij het gevederde uiteinde van de pijl die nog uit zijn buik stak.

Eén enkel flinkerlichtje trok Marco’s aandacht naar beneden. Hij zag de rode diode op de pijl plotseling op groen springen.

Nee...

De explosie blies Marco over de marmeren vloer en liet een spoor van bloed, rook en ingewanden achter. Zijn buik lag helemaal open toen hij neerviel aan de voet van het altaar. Zijn ogen rolden omhoog en bleven hangen bij het vergulde monument dat boven hem uittorende.

Vaag kwam er een naam in hem op.

Petrus Romanus.

Petrus de Romein.

Dat was de laatste naam op de profetische lijst van Sint Malachias, de man die de huidige heilige vader zou opvolgen en de laatste paus op aarde zou worden.

Na Marco’s falen van vanavond kon deze doem niet worden afgewend.

Het werd donker voor Marco’s ogen. Zijn oren werden doof. Hij had geen kracht meer om te spreken. Liggend op zijn zij staaarde hij langs de apsis naar de tombe van Urbanus en het bronzen skelet dat uit de crypte van de paus oprees. Aan zijn benige vinger had Marco het zakje gehangen dat hij zo lang had beschermd. Hij zag het oude teken dat in het leer was gebrand voor zich.

Het bevatte de enige hoop voor de wereld.

Hij bad met zijn laatste adem dat dit afdoende mocht zijn.

